PRVÁ KAPITOLA

„To hlavné je očiam neviditeľné.“

A TAK, BEZ DLHÝCH REČÍ, bolo po kremácii.

Menej ako dve hodiny po smútočnom obrade sa šesťdesiatsedem rokov života jej matky zmenilo na kosti a popol. Mio niesla urnu s matkiným popolom v náručí celou cestou z krematória. Hoci bola urna v škatuli zabalenej v hrubom plátne a vo *furošiki*, cítila jej teplo na svojom lone. Mala pocit, ako keby jej matka chcela povedať, že je stále pri nej.

Keď prišla na miesto, kde matka žila, zistila, že je to ošarpaná poschodová drevená budova. Matkin ateliérový byt sa nachádzal v severnej časti horného poschodia. Z okna bol výhľad na breh rieky. Pri pohľade na úhľadný rad holých stromov pod dusivou sivou oblohou Mio pocítila nesmiernu vinu za to, že nechala svoju mamu zomrieť osamotenú na takom mieste. *Mala som pre ňu urobiť viac*, pomyslela si.

Až do tej chvíle nikdy nevstúpila do toho bytu. Pred dvoma rokmi matka Mio a jej mladšiemu bratovi náhle oznámila, že sa sťahuje z rodinného domu. Hoci si Mio musela priznať, že na ten dom nemala takmer žiadne dobré spomienky, zhrozila sa pri myšlienke, že domov jej detstva prejde do rúk cudzieho človeka. Brat s ňou tentoraz súhlasil. Spojili sily, aby sa pokúsili mamu odradiť, ale ona odsekla, že o tom nemieni diskutovať. „Veď vy dvaja sa sem málokedy vraciate," argumentovala.

Rob, ako chceš, pomyslela si Mio. Po tom, čo sa matka presťahovala do nového bytu, Mio využila svoj nabitý pracovný program ako výhovorku, aby sa nemusela o ňu starať. Teraz to hlboko ľutovala.

Byt bol skromne zariadený len tým najnutnejším. Nebol tam ani televízor, hoci Mio vedela, že rodinný dom sa predal za slušnú sumu. Nikdy by si nebola predstavovala, že mama žije tak skromne. Zdalo sa, že *futon*, odstránený spolu s matkiným telom, bol jediným ležadlom, ktoré vlastnila. Mio si uvedomila, že sa bude musieť ubytovať v hoteli na druhej strane ulice, no nepáčila sa jej predstava nechať matkin popol sám v byte.

Na podlahe ležal bledozelený koberec. Hoci bol opotrebovaný, vyzeral celkom čisto. Malý okrúhly stolík zjavne slúžil aj ako jedálenský stôl. Mio naň položila urnu a vytvorila tak provizórny oltár. Potom ju náhle premohla vlna únavy a zosunula sa na podlahu. Napriek tomu chcela čo najskôr informovať brata, a tak sa zmobilizovala a vytiahla z kabelky telefón. Skontrolovala, či je už v bratovom časovom pásme ráno, a stlačila tlačidlo na volanie. Brat zdvihol po dvoch zazvoneniach.

„Ahoj, Jošihiro," pozdravila ho Mio. „Chcela som ti len oznámiť, že kremácia prebehla hladko."

Po chvíli nepríjemného ticha sa jej brat ozval poďakovaním. Zvláštne, zdalo sa, ako keby sa jeho hlas

zdvojnásobil. Mio nevedela, či to spôsobilo nestabilné spojenie, alebo bola dôvodom ona.

„Je mi ľúto, že to všetko padlo na tvoje plecia, sestrička," povedal Jošihiro.

„Nie je to tvoja vina. Mama nebola chorá, tak sme sa na to nemohli pripraviť ani emocionálne, ani logisticky."

Vlani sa Jošihiro, ktorý pracoval pre veľkého výrobcu elektroniky, presťahoval do Južnej Afriky, kde mal na starosti zriadenie a prevádzku nového závodu. Mio ho nevidela už dosť dlho, lebo iba zriedka sa mohol vrátiť do Japonska. Ich matka mala pravdu – ani jeden z nich ju nenavštevoval.

„Mimochodom, sestrička, kde si teraz?"

„Som v maminom byte. Priniesla som sem jej popol. Chcela som ti len dať vedieť, že pohrebné záležitosti sú už vybavené. Ešte mi zostalo vyplniť nejaké papiere, ale zvládnem to."

Jošihiro sa znova ospravedlnil, že jej nemôže pomôcť. Mio sa zdalo, že by mali mať viac tém na rozhovor, no nevedela, čo povedať. Bola si celkom istá, že brat to cíti rovnako ako ona.

„Nechápem, prečo predala dom," poznamenala.

„Ani ja nie."

„Videl si niekedy mamin byt?"

Jošihiro odpovedal, že nie.

„Veď som si aj myslela. Ja som tu po prvý raz. Pôsobí to tu dosť prázdne."

Nastalo ďalšie nepríjemné ticho. Potom Mio konštatovala: „Sme hrozné deti, však? Vychovala nás sama, a napriek tomu sme ju nechali zomrieť osamote na takomto nevľúdnom mieste."

Ani vo sne jej nenapadlo, že by sa mali tak skoro niečoho obávať.

„Čo ti mám povedať... Ja som ani len neprišiel na mamin pohreb."

„Opakujem, nie je to tvoja vina. Máš svoju prácu a rodinu, o ktorú sa musíš starať. Mama by nechcela, aby si ju uprednostňoval pred svojím vlastným životom. Som o tom absolútne presvedčená."

Hneď ako to Mio vyslovila, zovrelo jej srdce. Zistiť sa to už nedalo. Náhle si uvedomila krutú pravdu, že už nikdy nebude hovoriť s matkou.

Brat na jej slová nereagoval a obaja chvíľu mlčali.

Nakoniec sa im podarilo zmeniť tému rozhovoru a prebrali zoznam toho, čo treba vybaviť. Dohodli sa, že Mio sa postará o časovo náročnejšie úlohy, ako je zrušenie matkinho zdravotného poistenia a jej dôchodkových platieb. Všetko ostatné, vrátane roztriedenia jej vecí, odložili na neskôr, až Jošihiro potvrdí termín svojej ďalšej cesty do Japonska. Mio mu oznámila, že chce podržať

byt až do 49. dňa obdobia smútku. Hoci mala v úmysle, že nájomné za toto obdobie uhradí sama, Jošihiro trval na tom, že aspoň finančne prispeje, a tak sa dohodli, že si náklady rozdelia.

Po zložení telefónu sa Mio ešte raz pozrela na urnu s matkiným popolom. Počas obradu sa dozvedela, že látka, do ktorej bola urna zabalená, sa volá *kocu-ooi* – obal na kosti. To slovo nikdy predtým nepočula. Obal bol ušitý z hustej bielej tkaniny, zdobenej vzorom vyšívaným lesklou niťou rovnakej farby. Vzor, ktorý pripomínal zvončeky, bol taký zložitý, že sa na prvý pohľad nedal rozoznať. *Chcela by som nakresliť niečo podobné,* napadlo Mio odrazu. *Strávila by som celý deň, možno aj dva dni precíznym kreslením perom.*

Prečo o tom teraz premýšľam? spýtala sa sama seba, hoci už poznala odpoveď: *Nemôžem sa zmieriť s tým, že mama tu už nie je a nikdy nebude.*

Mio sa dozvedela o matkinej smrti, keď bola v práci. Odkedy prevzala ten telefonát, cítila sa ako vytrhnutá z reality, v akejsi bubline. Dokonca prežívala chvíle, keď mala pocit, akoby bola oddelená od svojich vlastných myšlienok a činov.